

bolj to dejstvo, da so zadnje razpisano službo na družebni šoli v Trstu rajši oddali učiteljici kakor pa učitelju, akoravno je na tej šoli skoro protizakonito število učiteljic. Zakaj postopa tako, menda odbor najboljše ve.

Jako značilno, da ne rečemo kaj hujšega, je tudi to-le dejstvo. Pred nekaj leti je »Zaveza avstrij. jugoslovanskih učiteljskih društev« sporočila glavnemu vodstvu »Družbe sv. Cirila in Metoda« željo, da želi imeti ta korporacija, v kateri se osredotočuje vse avstr. jugoslovansko učiteljstvo, v glavnem vodstvu te družbe enega zastopnika. A vodstvu, ako nas spomin ne vara, se niti vredno ni zdelo, odgovoriti »Zavezi«. In »Zaveza«, mislimo, je bila opravičena sporočiti to željo družbi, ki je eminentno šolska. Ako lahko sede po sličnih družbah drugih narodov v glavnem odboru učitelji, upamo, da bi isto lahko storila tudi naša družba, in to tembolj, ker je ravno slov. učiteljstvo oni faktor, ki je največ pripomogel, da je družba dobila toliko dohodkov.

Sicer bi lahko napisali še mnogo, mnogo. A upamo, da zadostujejo te vrstice v informacijo vsem onim, ki imajo dobro voljo, koristiti slovenskemu narodu, posebno obmejnim Slovencem s tem, da preosnujejo »Družbo sv. Cirila in Metoda« v smislu onih, ki takorekoč nosijo glavno breme te družbe. Ako hoče imeti klerikalizem svoje šolsko društvo, slovodno mu, a naj ga vzdržuje s svojimi sredstvi!

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca velikega travna 1905 K 82.123.73.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Pisarna^{*)}

za zdravljenje naših bolnih, stanovskih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer.

XXVIII.

Vprašanje: Kdo ima pravico razdelitve razredov med učiteljsko osobje, voditelj ali okrajni šolski svet? Kako je postopati, ako se provizoričen učitelj upre taki odredbi in pri okrajnem šolskem svetu išče in tudi najde zaslombe?

Trpin.

Odgovor: Pravico, razdeliti razrede med učiteljsko osobje ima domača učiteljska skupščina. Ako se je prov. učitelj pritožil nad tako razdelitvijo in iskal ter našel zaslombe pri okrajnem šolskem svetu, je najboljše, da se temu vda domača učiteljska skupščina s šolskim voditeljem vred. Pritožba na deželni šolski svet je sicer dopustna, a utegne biti brezuspešna. Lahko poizkusite! Dohtar Kosec.

*) Naročnike vabimo, naj se čim pogosteje zglasaajo za pojasnila v »Pisarni«. Pridobili smo zanjo zopet novih dohtarjev, da nam bo možno lažje ustrezati vpraševalcem. Opozarjamo, da je treba vsakemu vprašanju priložiti dve znamki po 10 h. Uredn.

XXIX.

Vprašanje: Ali je pisarnica šolskega voditelja pristopna predsedniku krajnega šolskega sveta ali kakemu drugemu članu ali sploh drugim občinskim zastopnikom, in to brez vednosti ali dovoljenja voditeljevega?

Odgovor: Šolska pisarnica, oziroma pisarnica šolskega voditelja ni tako javna kakor so šolske sobe; vendar pa je kot del šolskega posloplja last krajnega šolskega sveta. Zaraditega se šolski voditelj ne more braniti, da te sobe ne bi pokazal in odprl predsedniku ali drugim članom krajnega šolskega sveta. Rabiti je pa ne sme nihče drugi kakor šolski voditelj, dokler služi po sklepu šolskih gosposk ta soba za šolsko pisarnico. Ako se je pa zakonitim potom drugače sklenilo, potem se pa zopet drugače postopa. — Občinski zastopniki pa nimajo sploh nič pravice do šole, torej tudi ne do pisarnice šolskega voditelja!

Dohtar Pravec.

XXX.

Vprašanje: Ali so kateheti na ljudskih šolah pravi člani domačih skupščin, ali se prištevajo k nepravim učiteljem (Nebenlehrer?) Ali imajo kateheti na ljudskih šolah sploh pravico glasovanja ali le takrat, kadar se tiče veronauka? V zakoniku namreč stoji: »Zadnji (nepravi učitelji) imajo sklepajoč glas le v slučajih, ko gre specialno za njih učence ali njih učni predmet; izven tega imajo samo posvetovalen glas.« Po našem mnenju sodijo katehete med te, zlasti ker niso vezani, udeleževati se dom. učit. skupščin, torej nimajo istih dolžnosti kakor drugi učitelji. Vendar hočejo nekateri katehete biti deležni vseh pravic. Nadalje prosim pojasnila, kdo ima pravico določati ure veronauka, kaplan kot katehet ali župnik kot njegov predstojnik? — e.

Odgovor: Kateheti so pomožni učitelji. K domači učiteljski skupščini morajo biti povabljeni. Pravice glasovanja nimajo; izjemoma le, kadar gre za veronauk in za klasifikacijo učencev iz veronauka. — Pravico določevati ure veronauka in vsem predmetom pa ima domača učiteljska skupščina, torej ne katehet in ne župnik. Urnik, ki je izdelan od domače učiteljske skupščine in potrjen od okraj. šolskega sveta, velja tako trdno kakor le kaj, če sta s tem katehet, oziroma župnik zadovoljna ali ne.

Dohtar Sila.

Črtice iz starodobne šole.

O bojih za starostne doklade in o sijajni zmagi.

(Konec.)

Tok časa se je od takrat izdatno predrugečil. Učiteljstvo na Štajerskem in Kranjskem se je jelo gibati in se zavedati zakonito zajamčenih svojih pravic. O tem nas obvešča naš dični stanovski list »Učit. Tovariš« in »Učit. Pravnik«. Zakasnele kvinkvenije je potom učiteljskih rekurzov proti deželnim svetom že večkrat naučno ministrstvo, še večkrat pa upravno sodišče ugodno reševalo.

Zaradi svojih zakasnelih kvinkvenij (glede §-a 40) sem se odločil tudi jaz, da nastopim pot boja. Najprej si kupim znamenito knjigo »Judicate« za 12 kron. Po tej knjigi proučujem važne razsodbe upravnega sodišča, državnega sodišča in najvišjega dvornega sodišča o raznih zadevah pouka in šolskih ustanov. V prvem delu izdaje se obravnavajo zadeve bogočastja, v drugem delu pa zadeve šole. Izdajatelja sta II.